

TABEL OBSERVAȚII ȘI AMENDAMENTE
în vederea punerii de acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 467/2023

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
1.	<p>Art.211. - (1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 4, și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și sporurile cu caracter permanent, din ultimele luni consecutive de activitate, stabilite conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.</p>	<p>1. Referitor la variantele de eșalonare a vârstei de pensionare propuse de MMSS, acestea nu respectă exigențele rezultate din Decizia CCR nr. 467/2023 (paragrafele 124-127). Eșalonarea propusă nu reprezintă <i>o soluție legislativă rațională care să permită trecerea treptată și firească la noul sistem, fără să fie afectate securitatea juridică și previzibilitatea normativă</i>, așa cum imperativ a stabilit Curtea Constituțională. Propunerile formulate generează, în egală măsură, o creștere bruscă a vârstei de pensionare direct la 60 de ani pentru marea majoritate a judecătorilor și procurorilor care sunt în prezent în sistem și un tratament diferit, fără nicio justificare, între persoanele din aceeași generație, inclusiv pentru cei cu o vechime de peste 20 în funcție la data intrării în vigoare a legii. Prin urmare, în cazul acestor persoane ar avea loc creștere <i>ex abru</i>to a vârstei de pensionare cu 13 ani. Or, o normă tranzitorie în acord cu decizia CCR trebuie să fie aplicabilă tuturor persoanelor în funcție la data intrării în vigoare a legii. Propunerile de eșalonare formulate ignoră total cerința din paragraful 126 al decizei CCR, în sensul că etapizarea trebuie să se raporteze invers proporțional la vechimea efectivă în funcție la data intrării în vigoare a legii, vârsta neputând fi un criteriu de sine stătător, întrucât norma tranzitorie trebuie să coreleze criteriu</p>	<p>(1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de pensionare de 60 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute din ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din media veniturilor nete avute în ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării.</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>vârstei cu cel al vechimii efective în funcție. Propunerea instituțiilor din sistemul judiciar de la nr. crt. 8 (art. III) vizează reglementarea unei etapizări reale, aplicabilă tuturor persoanelor în funcție la data intrării în vigoare a legii.</p> <p>Paragrafe relevante Decizia CCR nr. 467/2023:</p> <p>124. Analizând eşalonarea creşterii vârstei de pensionare stabilită în anexa nr.2 la lege, Curtea constată că, în realitate, această eşalonare (...) nu cuprinde reglementări care să conducă la atingerea treptată a obiectivului urmărit, ci, prin modul defectuos de redactare, se realizează o creştere bruscă şi intempestivă a vârstei de pensionare cu 10 ani pentru persoanele născute începând cu anul 1976. Astfel, pentru aceste persoane are loc nu numai o creştere intempestivă a vârstei de pensionare cu 10 ani, faţă de cele născute în anul 1975 sau anterior acestuia, care se pensionează la 50 de ani, ci şi o creştere cu 13 ani faţă de sistemul actual de pensionare, care valorifică doar vechimea în funcție, nu şi vârsta de pensionare. <u>Se creează astfel o falie între generații determinată de criteriul vârstei, ceea ce înseamnă că eşalonarea creşterii vârstei de pensionare stabilită în anexa nr.2 la lege este doar proclamată,</u> pentru că, în realitate, reglementează – în mod implicit – că pentru persoanele născute începând cu anul 1976 vârsta standard de pensionare este de 60 de ani.</p> <p>125. Or, pe de o parte, introducerea unui criteriu de vârstă şi, pe de altă parte, impunerea unei vârste standard de pensionare ridicate faţă de situația normativă existentă în prezent sunt motive suficiente pentru a determina <u>o obligație corelativă a legiuitorului, aceea de a identifica o soluție legislativă</u></p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p><u>rațională care să permită trecerea treptată și firească la noul sistem, fără să fie afectate securitatea juridică și previzibilitatea normativă.</u> Această obligație derivă din principiul securității juridice, principiu de rang constituțional prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție. De altfel, <u>ori de câte ori legiuitorul a crescut vârsta de pensionare în domeniul pensiilor a făcut-o într-un răstimp suficient de lung, astfel încât să nu afecteze securitatea juridică și încrederea cetățenilor în actul de legiferare</u> (spre exemplu, creșterea într-un interval temporal de 15 ani a vârstei standard de pensionare pentru bărbați cu 3 ani, respectiv creșterea într-un interval temporal de 20 ani a vârstei standard de pensionare pentru femei cu 5 ani).</p> <p>126. Astfel, <u>norma tranzitorie trebuie să coreleze criteriul vârstei cu cel al vechimii efective în funcție,</u> vârsta neputând fi un criteriu de sine stătător decât la momentul atingerii vârstei standard de pensionare preconizate (60 de ani). De aceea, <u>creșterea etapizată a vârstei de pensionare trebuie să pornească de la 47 de ani și să avanseze treptat până la vârsta standard de pensionare stabilită de legiuitor, iar această creștere trebuie să se raporteze invers proporțional la vechimea efectivă în funcție</u> (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție) <u>a persoanelor prevăzute la art.I pct.1 din lege la data intrării în vigoare a acesteia,</u> acordarea dreptului la pensie de serviciu realizându-se, însă, după împlinirea celor 25 de ani de vechime efectivă în funcție (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție). De asemenea, <u>se poate reglementa o perioadă de grație care să permită tranziția rațională spre un nou criteriu de dobândire a</u></p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p><u>dreptului la pensie de serviciu (vârsta).</u></p> <p>134. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Totodată, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului [Decizia nr.755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.101 din 9 februarie 2015, paragraful 23].</p> <p>135. Aplicând aceste considerente la situația de față, se constată că are loc o încălcare a dispozițiilor art.16 alin.(1) din Constituție corelate cu cele ale art.4 alin.(2), cu referire la criteriile nediscriminării astfel cum aceste dispoziții au fost interpretate prin Decizia Curții Constituționale nr.513 din 20 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.598 din 11 iulie 2006, care a consacrat și vârsta drept criteriu de discriminare. Reglementarea unor vârste de pensionare atât de diferite și decalate într-un mod lipsit de echilibru pentru persoane născute în ani consecutivi, respectiv 50 de ani pentru cele născute în anul 1975 și 60 de ani pentru cele născute începând cu anul 1976, nu poate conduce decât la constatarea existenței unei discriminări a acestei din urmă categorii de persoane, legiuitorului revenindu-i sarcina de a înlătura starea de discriminare și de a acorda un acces similar la beneficiul dreptului la pensie</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>de serviciu și pentru această categorie de persoane.</p> <p>2.Potrivit considerentelor din Decizia CCR nr. 467/2023, baza de calcul trebuie modificată, astfel încât să fie cât mai aproape de ultima remunerație în plată a magistratului, făcându-se referire expresă în decizie la funcția avută la momentul pensionării.</p> <p><u>Paragrafe relevante Decizia CCR nr. 467/2023:</u></p> <p>118. Cu privire la baza de calcul, se constată că aceasta trebuie raportată la venitul brut de la momentul deschiderii dreptului la pensie de serviciu pentru a reflecta un nivel cât mai apropiat de venitul aferent funcției, gradului profesional, vechimii avute în vedere la data pensionării. Atunci când Curtea a stabilit că valoarea pensiei de serviciu trebuie să fie cât mai apropiată de „cuantumul venitului ce reprezintă indemnizația pentru activitatea desfășurată în calitate de magistrat” și a făcut referire la actele internaționale cu privire la stabilirea acestui moment cât mai aproape de cel al ultimei remunerații (Decizia nr.900 din 15 decembrie 2020, paragraful 123), nu a avut în vedere o diluare a bazei de calcul, din contră, indiferent de modul său de stabilire – respectiv de mijlocul utilizat –, aceasta trebuie să reflecte în final un quantum care să susțină obiectivul primordial fixat de Curte cu privire la cuantumul pensiei de serviciu rezultate. Însă adunarea cuantumului indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor cu caracter permanent din cei 25 de ani necesari pensionării și împărțirea sumei rezultate la 300 pentru a determina baza de calcul constituie un aspect lipsit de raționalitate în stabilirea unei pensii de serviciu pentru că, în realitate, reprezintă o modalitate de reducere a bazei de calcul, care nu poate conduce, în</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>mod obiectiv, la un quantum al pensiei <u>cât mai apropiat de cel al venitului ce reprezintă indemnizația pentru activitatea desfășurată în calitate de magistrat.</u> Categorie, jurisprudența Curții Constituționale nu obligă la stabilirea bazei de calcul ca fiind venitul aferent ultimei luni anterioare pensionării, dar <u>exclue posibilitatea ca baza de calcul să fie stabilită prin raportare la media veniturilor persoanei dintr-un interval de 25 de ani,</u> interval în care aceasta a avut diferite funcții, grade, vechimi care nu corespund cu un moment contemporan cu cel al ieșirii la pensie. Astfel, în stabilirea bazei de calcul poate fi luată în discuție o formulă care să dea expresie <u>veniturilor funcției/gradului/vechimii avute la timpul pensionării,</u> permițând ca valoarea pensiei de serviciu să fie cât mai apropiată posibil de aceea a <u>ultimei remunerații primite.</u></p>	
2.	<p>2. La articolul 211, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Pentru pensiile de serviciu stabilite până la data de 31 decembrie 2028, baza de calcul folosită este media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și sporurile cu caracter permanent dintr-un număr de luni consecutive stabilit conform esalonării prevăzute în anexa nr. 3 din ultimii 10 ani de activitate, realizată înainte de data pensionării, în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, precum și în calitate de personal de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1).</p>	<p>În urma modificării bazei de calcul, nu se mai justifică aceste dispoziții.</p>	Se elimină.

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	(1 ²) Perioada de raportare prevăzută la alin.(1) crește conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, în funcție de data acordării pensiei de serviciu.”		
3.	La articolul 211, alineatul (2) se abrogă.	Paragraf relevant din Decizie: „154. Această critică are ca premisă încălcarea exigențelor de previzibilitate a legii în sensul că noua reglementare prevede numai că stabilirea pensiei de serviciu se realizează prin aplicarea unei cote de 80% asupra bazei calcul a pensiei de serviciu indiferent dacă persoana respectivă are o vechime de 25 de ani sau mai mare și nu stabilește o soluție legislativă tranzitorie care să adecveze situația juridică a persoanelor care deja au depășit cei 25 de ani de vechime, astfel încât bonificația de 1% pentru fiecare an ce depășește cei 25 de ani de vechime să poată fi luată în considerare. În lipsa unei asemenea norme tranzitorii , respectivele persoane se vor putea pensiona doar prin aplicarea valorii de 80% asupra bazei de calcul, pierzând bonificația la care aveau dreptul conform legislației anterioare”.	Punctul 3 din proiect rămâne nemodificat.
4.	4.La articolul 211, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(3) De pensia de serviciu beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii, judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți A de la înalta Curte de Casație și Justiție, de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul, pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală de 25 de ani, cuantumul pensiei nete	Ca urmare a modificării bazei de calcul (media pe ultimele 12 luni), se impune adaptarea tuturor textelor.	(3) De pensia de serviciu beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii, judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul, pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală de 25 de ani în aceste funcții, cuantumul net al pensiei de serviciu neputând depăși 100% din media veniturilor nete aferente bazei de

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>neputând depăși media veniturilor nete aferente bazei de calcul astfel reduse. Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute de prezentul alineat.</p> <p>(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și sporurile cu caracter permanent din ultimele luni de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional, corespunzătoare perioadei de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr.3, în funcție de data acordării pensiei de serviciu. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile acestora. Cuantumul net al pensiei nu poate fi mai mare decât 100% din media veniturilor nete aferente bazei de calcul.”</p>		<p>calcul. Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute de prezentul alineat.</p> <p>(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin.(1) se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută de sistemul public de pensii și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul stabilită prin raportare la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din media veniturilor nete aferente bazei de calcul.</p>
5.	<p>6. La articolul 213, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Pensile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației,</p>	<p>Propunem un text tranzitoriu.</p> <p><u>A se vedea paragraful 157 din Decizia CCR:</u> „157. Curtea mai reține că art.I pct.6 din lege înlocuiește actualizarea pensiei de serviciu în raport cu indemnizația</p>	<p>Text tranzitoriu suplimentar care se va introduce ca articol roman:</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică.”</p>	<p>de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional, cu actualizarea să în funcție de indicele de inflație. Această reglementare urmează a se aplica în corelare cu art.XIII alin.(5) și (6) din lege, ceea ce generează, ca și în privința eliminării bonificației de 1% anterior analizată, aceleași probleme de constituționalitate raportat la art.1 alin.(5) din Constituție. Mai mult, Curtea reține, că, din perspectiva securității juridice în cadrul sistemului judiciar, art.I pct.6 din lege aduce în discuție o lipsă de previzibilitate a statutului juridic al persoanelor care, la data intrării în vigoare a legii, fac parte din sistemul justiției. Aceste persoane pierd un element al statutului lor consolidat la data intrării în profesie. Prin urmare, legiuitorul trebuie să facă diferența între persoanele deja aflate în structura sistemului judiciar și cele care încă nu au accesat acest sistem la data intrării în vigoare a legii. <i>Dacă în primul caz o reglementare precum cea analizată nu poate fi acceptată</i>, în cel de-al doilea caz, legiuitorul are o marjă de apreciere tocmai pentru că persoana va fi capabilă să previzioneze parcursul său profesional, precum și drepturile care decurg din acesta, încă de la momentul intrării în profesie. Prin urmare, art.I pct.6 și art.XIII alin.(5) și (6) încalcă art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa de securitate juridică și calitate a legii, prin raportare la art.124 alin.(3) din Constituție în privința celor care fac parte din sistemul justiției, la data intrării în vigoare a legii.”</p>	<p>Art. roman - Pentru personalul în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și pentru cei care au decizii de pensionare sau îndeplinesc condițiile de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Actualizarea se realizează prin aplicarea asupra pensiei a procentului de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Data actualizării, procentul de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare și venitul net la data actualizării al unui judecător sau procuror aflat în activitate în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional, se comunică Casei Naționale de Pensii Publice sau casei de pensii teritoriale ori sectoriale competente de către ordonatorii principali de credite implicați. Cuquantumul net al pensiei actualizate nu poate depăși 100% din venitul net la data actualizării al unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.</p>
6.	<p>Articolul 293 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 293. - Anexele nr. 1 - 4 fac parte integrantă din prezenta</p>	<p>Ca urmare a eliminării anexelor și redactării a noi dispoziții tranzitorii, se impune eliminarea anexelor.</p>	<p>Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	lege.”		
7.	<p>Art. II. - Prin derogare de la art. 211 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, până în anul 2028, la calculul vechimii de 25 de ani se poate lua în considerare etapizat, în funcție de anul pensionării, și o perioadă maximă în care judecătorul, procurorul sau magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) a îndeplinit funcțiile de judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, notar, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, conform anexei nr. 4 la Legea nr. 303/2022, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege.</p>	<p>Prin propunerea instituțiilor din sistemul justiției, se reglementează o dispoziție tranzitorie pentru vechimile asimilate, doar pentru persoanele care sunt în funcție la data intrării în vigoare a legii, în sensul luării în calcul a cel mult 5 ani din vechimile asimilate. Pentru persoanele încadrate după acaastă dată, se va lua în considerare doar vechimea efectivă.</p> <p>Paragrafe relevante din Decizia nr. 467/2023:</p> <p>117. Cu privire la vechimea efectivă în funcție, Curtea observă că aceasta este dimensionată la un nivel de 25 de ani de noua reglementare, realizând o îndreptare a unei soluții legislative cuprinse în reglementarea în vigoare și racordând-o la cerințele stabilite în Decizia Curții Constituționale nr.900 din 15 decembrie 2020. Ca atare, indiferent de vechimea juridică a persoanei în cauză, aceasta, pentru a beneficia de pensie de serviciu, trebuie să fi activat cel puțin 25 de ani în funcțiile prevăzute de art.I pct.1 [cu referire la art.221 alin.(1)] din legea criticată. Desigur, această obligație constituțională a legiuitorului trebuie realizată în timp și treptat în funcție de criterii raționale, ținându-se seama în mod tranzitoriu - ca vechime asimilată - de vechimea necesară stabilită de lege la data la care s-a realizat accesul în funcțiile prevăzute de art.I pct.1 [cu referire la art.221 alin.(1)] din legea criticată. Ca atare, norma analizată sub aspectul stabilirii unei vechimi efective în funcție de 25 de ani (fără perioade asimilate) nu contravine componentei instituționale a independenței justiției, dar lipsa reglementării unor norme tranzitorii raționale care să conducă treptat la finalitatea urmărită, corelată cu pierderea iremediabilă a perioadei asimilate antereferite,</p>	<p>Art. II - Pentru personalul prevăzut la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 aflat în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru care condiția de vechime pentru acordarea pensiei de serviciu se determina, potrivit legii anterioare, prin luarea în considerare și a vechimii în funcțiile de judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, în calculul vechimii de cel puțin 25 de ani se ia în considerare și o perioadă de cel mult 5 ani de vechime în acele funcții.</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>conduce la încălcarea componentei instituționale a independenței justiției, cu referire directă la condițiile necesar a fi îndeplinite pentru acordarea pensiei de serviciu.</p> <p>126. Astfel, norma tranzitorie trebuie să coreleze criteriul vârstei cu cel al vechimii efective în funcție, vârsta neputând fi un criteriu de sine stătător decât la momentul atingerii vârstei standard de pensionare preconizate (60 de ani). De aceea, creșterea etapizată a vârstei de pensionare trebuie să pornească de la 47 de ani și să avanseze treptat până la vârsta standard de pensionare stabilită de legiuitor, iar această creștere trebuie să se raporteze invers proporțional la vechimea efectivă în funcție (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție) a persoanelor prevăzute la art.I pct.1 din lege la data intrării în vigoare a acesteia, acordarea dreptului la pensie de serviciu realizându-se, însă, după împlinirea celor 25 de ani de vechime efectivă în funcție (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție). De asemenea, se poate reglementa o perioadă de grație care să permită tranziția rațională spre un nou criteriu de dobândire a dreptului la pensie de serviciu (vârsta).</p>	
8.		<p>Referitor la vârstă, este necesară instituirea unor dispoziții tranzitorii, în raport cu paragrafele 120 și următoarele și 134 și 135 din decizie.</p> <p>Decizia CCR vizează două aspecte, care trebuie avute în vedere și, implicit, corectate corespunzător:</p> <p>În primul rând, la paragraful 126 teza ultimă, se vorbește despre stabilirea unei perioade de grație (sens în care s-a formulat propunerea de introducere a alin.1 al art.III).</p> <p>În al doilea rând, Dacă potrivit legii în domeniul pensiilor, creșterea vârstei cu 5 ani se face într-un</p>	<p>Art. III – Prin excepție de la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, judecătoria, procurorii, judecătoria de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), care îndeplinesc până la data de 31 decembrie 2028 condiția de vechime de minimum 25 de ani realizată numai în aceste funcții se pot pensiona și beneficia</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>interval de 20 de ani (deci de 4 ori mai mare) nu se poate admite, în acord cu considerentele Deciziei CCR, ca pentru acoperirea perioadei de 13 ani în cazul magistraților, să se prevadă o perioadă de eşalonare tot de 13 ani, în acest caz eşalonarea nefiind reală (păstrând proporțiile cu legea pensiilor, ar trebui o eşalonare de 13 aniX4, respectiv 52 de ani).</p> <p>În acest sens, s-a formulat propunerea de la art. III, textul fiind redactat astfel încât să cuprindă toate persoanele care sunt încadrate în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>Paragrafe relevante din Decizia CCR:</p> <p>„123. Astfel, rolul dispozițiilor tranzitorii este acela de a permite o trecere graduală și firească în timp de la situația de fapt și de drept existentă la cea urmărită/avută în vedere de noua reglementare. Această tranziție nu presupune o escamotare a situației-premisă, ci acceptarea acesteia pentru a se realiza evoluția treptată către finalitatea urmărită. De asemenea, tranziția nu poate fi realizată <i>ex abrupto</i>, ci este necesară o abordare echilibrată și rațională, care să asigure previzibilitatea normativă în domeniul vizat. Atingerea rezultatului urmărit se realizează în timp, în mod firesc, astfel ca destinatarul actului să nu fie expus unor situații aleatorii pe care însăși reglementarea normativă adoptată o creează.</p> <p>125. Or, pe de o parte, introducerea unui criteriu de vârstă și, pe de altă parte, impunerea unei vârste standard de pensionare ridicate față de situația normativă existentă în prezent sunt motive suficiente pentru a determina o obligație corelativă a legiuitorului, aceea de a identifica o soluție legislativă rațională care să permită trecerea treptată și firească la noul sistem,</p>	<p>de pensia de serviciu, indiferent de vârstă. La calculul acestei vechimi, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. II.</p> <p>(2) Începând cu 1 ianuarie 2029, personalul prevăzut la alin. (1) se poate pensiona și beneficiază de pensia de serviciu dacă îndeplinește și condiția de vârstă de minimum 47 de ani și 6 luni. Această vârstă de pensionare crește cu câte 6 luni în fiecare an calendaristic, până la atingerea vârstei de pensionare de 60 de ani prevăzută la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2004.</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>fără să fie afectate securitatea juridică și previzibilitatea normativă. Această obligație derivă din principiul securității juridice, principiul de rang constituțional prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție. De altfel, <u>ori de câte ori legiuitorul a crescut vârsta de pensionare în domeniul pensiilor a făcut-o într-un răstimp suficient de lung</u>, astfel încât să nu afecteze securitatea juridică și încrederea cetățenilor în actul de legiferare <u>(spre exemplu, creșterea într-un interval temporal de 15 ani a vârstei standard de pensionare pentru bărbați cu 3 ani, respectiv creșterea într-un interval temporal de 20 ani a vârstei standard de pensionare pentru femei cu 5 ani)</u>.</p> <p>126. Astfel, norma tranzitorie trebuie să coreleze criteriul vârstei cu cel al vechimii efective în funcție, vârsta neputând fi un criteriu de sine stătător decât la momentul atingerii vârstei standard de pensionare preconizate (60 de ani). De aceea, creșterea etapizată a vârstei de pensionare trebuie să pornească de la 47 de ani și să avanseze treptat până la vârsta standard de pensionare stabilită de legiuitor, iar această creștere trebuie să se raporteze invers proporțional la vechimea efectivă în funcție (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție) a persoanelor prevăzute la art.I pct.1 din lege la data intrării în vigoare a acesteia, acordarea dreptului la pensie de serviciu realizându-se, însă, după împlinirea celor 25 de ani de vechime efectivă în funcție (în care se include tranzitoriu vechimea asimilată necesară pentru accesul în funcție). De asemenea, se poate reglementa o perioadă de grație care să permită tranziția rațională spre un nou criteriu de dobândire a dreptului la pensie de serviciu (vârsta)”.</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
9.	<p>Art. III. - (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile de serviciu stabilite în baza unor decizii de pensii emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se recalculează prin aplicarea formulei de calcul prevăzute la art. 211 din Legea nr. 303/2022, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, considerându-se a fi îndeplinite condițiile de acordare a pensiei de serviciu și ținând cont de vechimea utilizată la stabilirea sau după caz, la ultima recalculare a drepturilor de pensie.</p> <p>(2) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, beneficiarii drepturilor de pensie de serviciu prevăzute de Legea nr. 303/2022, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, au obligația de a depune cerere la angajator pentru a alege baza de calcul a pensiei, respectiv perioada de 12 luni consecutive din ultimii 10 ani de activitate înainte de data pensionării, în situația în care beneficiarul de pensie de serviciu nu depune cerere de opțiune pentru baza de calcul, angajatorul va stabili baza de calcul aferentă ultimelor 12 luni de activitate. Angajatorul are obligația de a transmite casei teritoriale de pensii/casei de pensii sectoriale adevărta cu cele două elemente necesare recalculării pensiei de serviciu, respectiv baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și sporurile cu caracter permanent din 12 luni consecutive, precum și media veniturilor nete corespunzătoare veniturilor brute care au constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, actualizate la data întocmirii adevărtaței</p>	<p>Potrivit Deciziei nr. 467/2023 a CCR, recalcularea pensiilor de serviciu în plată nu se poate realiza, astfel încât trebuie eliminate aceste dispoziții.</p> <p>În ceea ce privește plafonarea pensiilor de serviciu, toate instituțiile din sistemul justiției susțin necesitatea unui plafon (aplicat nediscriminatoriu), astfel încât nicio pensie să nu depășească venitul net din activitate. Însă, la acest moment, trebuie să ne raportăm strict la decizia CCR și să se respecte limitele reexaminării, în procedura de reexaminare a legii.</p> <p>Art. III în formularea propusă în lege nu se referă la plafonare, ci doar la recalcularea potrivit unei noi formule. Plafonarea pensiilor este strict prevăzută la art. XIII și se referă doar la pensiile stabilite pentru viitor (a se vedea observații la punctul 18).</p> <p>Considerentele Deciziei CCR nu au făcut nicio referire la „plafonare”.</p> <p>Astfel, din redactarea art. XIII alin. (1) din proiect pare a rezulta intenția de limitare a cuantumului net al pensiei la nivelul a 100% din venitul net corespunzător venitului brut pentru pensiile stabilite în viitor, după intrarea în vigoare a noii legi [a se vedea cele două completări propuse și adoptate la Camera Deputaților: “Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi (...)” / “(...)astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege (...)” - Raportul comun al Comisiei pentru buget, finanțe și banci nr. 4c-2/382 și al Comisiei pentru munca și protecție socială nr. 4c-9/433 din 26 iunie 2023, pag. 65-66].</p> <p>RISC: Posibilitatea atacării acestei dispoziții la Curtea Constituțională și admiterea excepției pe motivul extrinsec al nerespectării limitelor reexaminării, în sensul în care CCR nu a făcut vreo referire la plafonare</p>	<p>Art. IV – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite potrivit Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin decizii de pensionare emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu poate fi mai mare decât 100% din venitul net al unui judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.</p> <p>(2) Pentru persoanele care au pensii de serviciu stabilite în baza unor decizii de pensionare emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care îndeplinesc condițiile de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fiecare an care depășește, la data intrării în vigoare a prezentei legi, vechimea de 25 de ani necesară pentru obținerea pensiei de serviciu, cuantumul net al pensiei de serviciu se majorează cu câte 1%.</p> <p>(3) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și deciziilor de pensionare emise după data intrării în vigoare a prezentei legi în baza unor cereri înregistrate la casele de pensii înainte de data intrării în vigoare a acesteia.</p> <p>(4) În vederea aplicării alin. (1) și (3) ale prezentului articol, în termen de 60 de zile de la data intrării în</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>prin raportare la valoarea veniturilor cuvenite unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.</p> <p>(3) Cuantumul pensiilor recalulate potrivit prevederilor alin. (1) și (2) se plătește de la data de întâi a lunii următoare expirării perioadei de recalculare prevăzute la alin. (1).</p> <p>(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și cererilor înregistrate la casele teritoriale de pensii sau la casele sectoriale de pensii și nesoluționate anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(5) Recalcularea prevăzută la alin. (1) nu aduce atingere drepturilor de pensie stabilite pe baza principiului contributivității, potrivit legislației sistemului public de pensii.</p>	<p>(în acest caz, CCR nu mai intră pe analiza pe fond a dispozițiilor privind plafonarea).</p> <p>A se vedea paragrafele 138 și următoarele din Decizie. În ce privește acordarea bonificației de 1% celor cu peste 25 de ani vechime, a se vedea textul propus care reglementează această situație – alin. (2).</p> <p>A se vedea în acest sens paragrafele 153 și următoarele.</p> <p>Paragrafe relevante din Decizia CCR:</p> <p>149. În acest context, Curtea nu poate achiesa la ideea potrivit căreia prestațiile viitoare rezultate din decizia de pensionare reprezintă efecte viitoare ale acesteia, pentru că, în realitate, modul de calcul este un element definitiv dobândit și consolidat, iar prestațiile viitoare sunt realizate pe baza criteriilor avute în vedere la momentul emiterii deciziei. De altfel, persoana, în măsura în care optează pentru pensionare, o face în considerarea condițiilor existente și stabilite prin lege la acel moment. Succesivitatea lunară a cuantumului pensiei nu poate fi calificată ca fiind o chestiune pendinte, în virtutea căreia statul să se prevealeze de a adopta reglementări de natură să reazeze modul de calcul al pensiei, ci un drept dobândit în urma consolidării definitive a raportului juridic dintre stat și beneficiar. Ca atare, drepturile legal câștigate anterior din actul pensionării nu pot fi afectate (a se vedea <i>mutatis mutandis</i> Decizia nr.120 din 15 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.204 din 26 martie 2007), iar noile criterii sau condiții stabilite de legiuitor în privința pensionării nu pot fi aplicate cu efecte retroactive unei situație juridice definitiv consolidate astfel cum rezultă din actul pensionării (Decizia nr.375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 8 iulie 2005, pct.h).</p>	<p>vigoare a prezentei legi, casele de pensii competente solicită angajatorilor, pentru toate persoanele vizate, adeverințe privind venitul net al unui judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.</p> <p>(5) Angajatorul are obligația, ca în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării de la casele de pensii competente, să comunice adeverințele privind venitul net al unui judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.</p> <p>(6) Decizia de pensionare emisă sau care se va emite se completează, în sensul menționării în cadrul acesteia a venitului net prevăzut la alin. (1).</p> <p>(7) Persoanele cărora le-au fost emise decizii de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi se consideră că îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru a beneficia de pensia de serviciu.</p> <p>(8) Dispozițiile alin. (7) se aplică în mod corespunzător și deciziilor de pensionare emise după data intrării în vigoare a prezentei legi în baza unor cereri înregistrate la casele de pensii înainte de data intrării în vigoare a acesteia, precum și celor care îndeplinesc condițiile de pensionare până la data</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		<p>150. Prin urmare, întrucât recalcularea pensiilor aflate în plată după o formulă care diminuează baza de calcul avută în vedere la data dobândirii dreptului de pensie are drept consecință diminuarea drepturilor aflate în plată, rezultă că art.III din legea criticată încalcă principiul securității juridice în componenta sa privitoare la neretroactivitatea legii [art.1 alin.(3) și (5) coroborat cu art.15 alin.(2) din Constituție]</p> <p>154. Această critică are ca premisă încălcarea exigențelor de previzibilitate a legii în sensul că noua reglementare prevede numai că stabilirea pensiei de serviciu se realizează prin aplicarea unei cote de 80% asupra bazei calcul a pensiei de serviciu indiferent dacă persoana respectivă are o vechime de 25 de ani sau mai mare și nu stabilește o soluție legislativă tranzitorie care să adecveze situația juridică a persoanelor care deja au depășit cei 25 de ani de vechime, astfel încât bonificația de 1% pentru fiecare an ce depășește cei 25 de ani de vechime să poată fi luată în considerare. În lipsa unei asemenea norme tranzitorii, respectivele persoane se vor putea pensiona doar prin aplicarea valorii de 80% asupra bazei de calcul, pierzând bonificația la care aveau dreptul conform legislației anterioare.</p>	<p>intrării în vigoare a prezentei legi.</p>
10.			<p>Toate articolele romane următoare se renumerotează.</p>
11.	<p>1. La articolul 68⁵, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 68⁵. - (1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la art. 3 alin. (2), personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la art. 3¹, precum și</p>	<p><u>A se vedea paragraful 129 din Decizie cu privire la grefierii:</u></p> <p>„129. Cu referire la personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor, se observă că în prezent acesta se pensionează la 60 de ani, iar vârsta de pensionare crește la 65 de ani într-un interval de 12 ani (aspect care nu pune probleme, eșalonarea fiind una reală) și că baza de calcul pentru pensia de serviciu în prezent este media veniturilor din ultimele 12 luni de</p>	<p>Art.68⁵. - (1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la art. 3 alin. (2), personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la art. 3¹, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, în cuantum de 65% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile cu caracter permanent, corespunzătoare perioadei de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 1, în funcție de data acordării pensiei de serviciu.</p>	<p>activitate, urmând să devină media veniturilor din ultimii 25 de ani de activitate, totodată scăzând cuantumul pensiei de serviciu de la 80% din baza de calcul la 65% din aceasta. Aceste ultime aspecte, referitoare la baza de calcul și procentul aplicat asupra acesteia, au aceleași probleme de constituționalitate precum cele anterior menționate în privința art.I pct.1 din legea criticată.</p> <p>130. Rezultă că art.I pct.1, 2, 4, 7 și 8, art.II și art.IV pct.1, 3, 4 și 5 din legea criticată, precum și anexele nr.1-3 la aceasta sunt neconstituționale în raport cu art.1 alin.(3) și (5) cu referire la art.124 alin.(3) din Constituție”.</p>	<p>conform eșalonării prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile cu caracter permanent, corespunzătoare ultimelor 12 luni consecutive de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare.</p>
12.	<p>(2) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 2.”</p>	<p>Pentru corelare. A se vedea paragraful 129 din Decizia CCR cu privire la grefieri, citat mai sus.</p>	<p>(2) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eșalonării prevăzute în anexă, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală.</p>
13.	<p>3. La articolul 68⁵, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: „(7) Persoanele care îndeplinesc</p>	<p>Ca urmare a modificărilor la punctele anterioare.</p>	<p>(7) Persoanele care îndeplinesc condițiile de vârstă și de vechime prevăzute la alin. (1) numai în funcția de personal auxiliar de specialitate al instanțelor</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>condițiile de vârstă și de vechime prevăzute la alin. (1) numai în funcția de personal auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, de personal de specialitate criminalistică și de personal care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și în cea de tehnician criminalist din cadrul parchetelor beneficiază de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au avut sau au o altă ocupație. în acest caz, baza de calcul al pensiei de serviciu o reprezintă 65% din media salariilor de bază brute lunare, inclusiv sporurile cu caracter permanent, realizate de personalul auxiliar de specialitate aflat în activitate, în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă și nivel al instanței ori parchetului sau ÎNEC unde a funcționat solicitantul înaintea eliberării din funcția de personal auxiliar de specialitate, ~~corespunzătoare perioadei de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare, conform eşalonării prevăzute în anexa nr. 1, în funcție de data acordării pensiei de serviciu.~~"</p>		<p>judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, de personal de specialitate criminalistică și de personal care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și în cea de tehnician criminalist din cadrul parchetelor beneficiază de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au avut sau au o altă ocupație. În acest caz, baza de calcul a pensiei de serviciu o reprezintă 80% din media salariilor de bază brute lunare, inclusiv sporurile cu caracter permanent, realizate de personalul auxiliar de specialitate aflat în activitate în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă și nivel al instanței ori parchetului sau INEC unde a funcționat solicitantul înaintea eliberării din funcția de personal auxiliar de specialitate.</p>
14.		<p>În temeiul paragrafului 156 care face trimitere la art. IV pct.2 din lege (grefieri): „156. Prin urmare, din cauza modalității defectuoase de reglementare, se constată că art.I pct.3 și art.XIII alin.(5) și (6) încalcă art.1 alin.(5) din Constituție, ceea ce face inutilă analiza încălcării art.44 din Constituție. Aceeași concluzie se impune și în privința art.IV pct.2 corelat cu art.XIII alin.(5) și (6) din lege”.</p>	<p>Articol roman – (1) Pentru personalul prevăzut la art. 3 alin. (2) și art. 3¹ din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, care au pensii de serviciu stabilite în baza unor decizii de pensionare emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care îndeplinesc</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
			<p>condițiile de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fiecare an care depășește, la data intrării în vigoare a prezentei legi, vechimea de 25 de ani necesară pentru obținerea pensiei de serviciu, cuantumul net al pensiei de serviciu se majorează cu câte 1%.</p> <p>(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și deciziilor de pensionare emise după data intrării în vigoare a prezentei legi în baza unor cereri înregistrate la casele de pensii înainte de data intrării în vigoare a acesteia.</p>
15.	<p>4. După articolul 96 se introduce un nou articol, art 97, cu următorul cuprins: „Art. 97. - Anexele nr. 1 - 3 fac parte integrantă din prezenta lege.”</p>		Se elimină.
16.	<p>5. După articolul 97 se introduc trei anexe, anexele nr. 1-3, având cuprinsul prevăzut în anexa nr. 3, anexa nr. 4, respectiv în anexa nr. 5 la prezenta lege.</p>		Se elimină.
17.	<p>Art. XIII. - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza prevederilor Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de</p>	<p>Alineatele (5) și (6) au fost declarate neconstituționale, fiind lipsite de claritate. Propunem modificarea alin. (5) și eliminarea alin. (6), situația celor cu bonificația de 1% pentru fiecare an ce depășește 25 de ani fiind reglementată la art. IV alin. (1).</p> <p>De acord cu amendamentul Ministerului Muncii. A se vedea paragrafele 155 și 156 din Decizia CCR.</p> <p>Deși CCR nu se referă la plafonare, art. XIII nefiind declarat neconstituțional, se impune precizarea că art. XIII este neclar, deoarece nu rezultă cu claritate căror</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 216/2015 privind acordarea pensiei de serviciu membrilor Corpului diplomatic și consular al României, cu modificările ulterioare, Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, nu poate fi mai mare decât 100% din media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.</p> <p>(2) Pensia de serviciu netă reprezintă pensia de serviciu stabilită în quantum brut din care se deduce impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.</p> <p>(3) Venitul net reprezintă venitul brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu din care s-au dedus contribuțiile sociale obligatorii și impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.</p> <p>(4) Orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.</p> <p>(5) Persoanele prevăzute la alin. (1) care, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, îndeplinesc cerințele legale pentru a beneficia de pensie de serviciu conform reglementărilor în vigoare anterior modificărilor și completărilor aduse prin prezenta</p>	<p>persoane le este aplicabilă plafonarea. Art. XIII face referire la plafonarea pensiilor stabilite potrivit Legii nr. 303/2022, astfel cum a fost modificată și completată potrivit acestei legi (deci se înțelege că doar pentru viitor!), nefăcând referire la pensii stabilite anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau alte mențiuni.</p> <p>Astfel, dacă se menține art. XIII, există riscul apariției unor noi contestații, inclusiv probleme de neconstituționalitate.</p> <p>Curtea a stabilit imperativ că nu pot fi recalulate pensiile în plată după o formulă care diminuează baza de calcul avută în vedere la data dobândirii dreptului de pensie, întrucât ar avea drept consecință diminuarea drepturilor aflate în plată, fiind încălcat principiul securității juridice în componenta sa privitoare la neretroactivitatea legii.</p> <p>Or, plafonarea doar a pensiilor care se vor stabili pe viitor, deși beneficiarii acestora sunt în funcție la data intrării în vigoare a legii, ar crea o situație discriminatorie fără nicio justificare și, în același timp, ar reprezenta o normă care încalcă principiul securității juridice și calității legii, în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii (a se vedea, prin similitudine, considerentele din paragraful 157).</p> <p>Nu există nicio justificare ca magistrați care au intrat în sistem sub imperiul vechii reglementări și au eventual aceeași vechime în funcție să beneficieze de quantumuri diferite ale pensiei doar pentru că unii dintre ei au ales să își continue activitatea.</p> <p>Or, CCR a subliniat în paragraful 134 că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional.</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>lege, precum și persoanele care, până la această dată, au o vechime de minimum 25 de ani conform aceluiași reglementări, beneficiază de drepturile aferente pensiei de serviciu în condițiile reglementate anterior intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(6) Prevederile alin. (5) se aplică până la data de 31 decembrie 2028.</p>	<p>Având în vedere că CCR a stabilit că pensiile pot fi afectate exclusiv prin impozitare, opțiunea legiuitorului pentru plafonarea cuantumului pensiei la indemnizația în plată poate fi transpusă doar prin mijloace fiscale, aplicabile nediscriminatoriu tuturor pensiilor, indiferent de data emiterii deciziei.</p> <p>De altfel, legea adoptată conține dispoziții privind modificarea în acest a Codului fiscal, care ar putea fi amendate pentru atingerea obiectivului privind plafonarea pensiilor.</p> <p>Astfel, plafonarea se poate realiza prin măsuri fiscal-bugetare în materia impozitării, cu respectarea paragrafului 165 din Decizia CCR nr. 467/02.08.2023.</p> <p>De altfel și propunerile Ministerului Muncii vizează introducerea unor impozite.</p> <p>Mai mult, regimul fiscal privind pensiile de serviciu ale magistraților trebuie să răspundă, în primul rând, necesității de a se evita instituirea oricărei discriminări între beneficiarii pensiei de serviciu aflate în plată la data intrării în vigoare a noii legi și magistrații care vor beneficia de pensie de serviciu după data intrării în vigoare a acesteia. Crearea unei astfel de situații discriminatorii ar avea ca efect direct determinarea magistraților care îndeplinesc condițiile de pensionare de a solicita eliberarea din funcție până la data intrării în vigoare a noii legi, în condițiile în care instanțele și parchetele se confruntă cu un deficit grav de personal.</p> <p>Așa cum rezultă din decizia CCR, partea necontributivă a pensiilor de serviciu poate face obiectul unei impozitări distincte față de partea contributivă, în condițiile paragrafului 165 din decizie, nefiind admisibilă și menționarea variantei plafonării pensiilor,</p>	

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
		care nu ar putea opera și în cazul pensiilor în plată.	
18.	<p>Art. XV. - Articolul 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 101. - (1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul, potrivit</p> <p style="text-align: center;">„Calculul impozitului pe venitul din pensii și termenul de plată</p> <p>plății pensiei, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei. Impozitul reținut este impozit final.</p> <p>(2) Impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii astfel:</p> <p>a) pentru partea din venitul din pensii mai mică sau egală cu nivelul câștigului salarial mediu net care se determină pe baza câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și pentru partea din venitul din pensii determinată ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acesteia, din care se deduce plafonul de venit</p>	<p>Amendamentul propus de Ministerul Muncii este neclar, făcând din nou referire la două baze de calcul: „ce depășește nivelul pensiei contributive” și „câștigul salarial mediu net, dacă acesta este mai mare”.</p> <p>Paragrafe relevante din Decizia CCR:</p> <p>162. Opțiunea legiuitorului în sensul impunerii unei sarcini fiscale asupra unui venit, acordat cu titlu de compensație, cu privire la care are libertatea de a-l modifica sau chiar elimina, în funcție de politica statului în domeniul asigurărilor sociale, se plasează în marja proprie de apreciere, atât timp cât impunerea fiscală vizează toate categoriile de pensii de serviciu și de pensii militare. Astfel, persoanelor aflate în aceeași situație juridică, respectiv beneficiarii de venituri din pensii și/sau indemnizații pentru limită de vârstă acordate în baza unor legi sau statute speciale, li se aplică același tratament juridic sub aspectul modului de fiscalizare a venitului, cu respectarea dispozițiilor art.56 alin.(2) din Constituție referitoare la justa așezare a sarcinilor fiscale. Curtea reiterează că statul este liber să decidă cu privire la aplicarea oricărui regim de securitate socială sau să aleagă tipul sau cuantumul beneficiilor pe care le acordă în oricare dintre aceste regimuri. Singura condiție impusă statului este aceea de a respecta principiul nediscriminării, fiind absolut necesar ca măsura de reformare a regimului fiscal privind pensiile obținute în baza unor legi sau statute speciale să fie aplicabilă tuturor categoriilor de beneficiari ai unor astfel de pensii, fără distincție</p>	<p>Art. XV. – Articolul 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 101 – (1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul, potrivit prevederilor prezentului articol, la data efectuării plății pensiei, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei. Impozitul reținut este impozit final.</p> <p>(2) Impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii astfel:</p> <p>a) pentru venitul lunar din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acestuia, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;</p> <p>b) pentru venitul lunar din pensiile care au atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, pentru întreaga parte contributivă, cât și pentru partea necontributivă care este mai mică sau egală cu nivelul câștigului salarial mediu net, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;</p> <p>c) pentru venitul lunar din pensiile care au atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, pentru partea necontributivă care este mai mare decât nivelul câștigului salarial mediu</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>neimpozabil lunar de 2000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;</p> <p>b) pentru partea din venitul din pensii care depășește nivelul câștigului salarial mediu net care se determină pe baza câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și excede aplicării principiului contributivității, se aplică o cotă de impunere de 15%.</p> <p>(3) În situația în care, quantumul componentei din venitul lunar din pensii, determinată ca urmare a aplicării principiului contributivității, depășește câștigul salarial mediu net care se determină pe baza câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, cota de impunere de 15% se aplică pentru partea din venitul lunar din pensii care depășește nivelul acestui quantum și excede aplicării principiului contributivității.</p> <p>(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în situația în care quantumul componentei din venitul lunar din pensie nu poate fi determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, cota de impunere de 15% se aplică pentru partea din venitul lunar din pensii care depășește câștigul salarial mediu net care se determină pe baza câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.</p> <p>(5) Determinarea câștigului salarial mediu net prevăzut în prezentul articol se stabilește prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat</p>	<p>[Decizia nr.900 din 15 decembrie 2020, paragraful 140].</p> <p>164. Legea criticată pune în aplicare cele precizate de Curtea Constituțională, însă, astfel cum arată Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite, baza de impunere nu este clar determinată. Fără a indica interpretările care se pot aduce textului criticat cu privire la modul de stabilire a bazei impozabile, Curtea observă că aceasta este susceptibilă a fi interpretată în cel puțin patru modalități distincte. Caracterul confuz al reglementării este evident și nu permite decât o apreciere din perspectiva art.1 alin.(5) din Constituție, ceea ce înseamnă că nu îndeplinește cerințele de calitate a legii.</p> <p>165. Se impune, de asemenea, observația că impozitarea nu poate avea un caracter sancționator, pentru că se ajunge practic la o regândire și o restructurare indirectă a înșeși bazei de calcul a pensiei de serviciu, care, astfel cum s-a arătat, trebuie să reflecte o valoare cât mai apropiată de quantumul indemnizației aferente funcției deținute la momentul la care s-a realizat pensionarea. Or, dacă baza de calcul este un element ce ține de însăși asigurarea independenței sistemului judiciar, nu este admisibilă reducerea indirectă a acesteia prin reglementarea unor impozite care în final conduc la o altă valoare a pensiei decât cea comparabilă cu indemnizația unei persoane aflate într-o funcție similară celei din care s-a realizat pensionarea. Așadar, legiuitorul dispune de o marjă de apreciere în domeniul impozitării pensiilor cu condiția să nu încalce garanțiile atașate independenței sistemului judiciar, ceea ce înseamnă că în stabilirea regulilor și bazei de impunere trebuie să manifeste o diligență deosebită.</p>	<p>net, se aplică o cotă de impunere de 15%;</p> <p>d) pentru venitul lunar din pensiile care au doar o componentă necontributivă, pentru partea care este mai mică sau egală cu nivelul câștigului salarial mediu net, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;</p> <p>e) pentru venitul lunar din pensiile care au doar o componentă necontributivă, pentru partea care este mai mare decât nivelul câștigului salarial mediu net, se aplică o cotă de impunere de 15% .</p> <p>(5)- (10) nu se modifică!!!!</p> <p>RISC: În situația în care se menține decizia vizând plafonarea (nediscriminatorie) a pensiilor, indiferent de data emiterii deciziilor, se impune analizarea menținerii impozitării, în condițiile în care aplicarea cumulativă a două măsuri de reducere a pensiilor ar putea fi atacată la CCR (fie pe lipsă de proporționalitate, fie pe instituirea plafonării pentru pensiile în plată, fie pe alte considerente).</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>a contribuțiilor obligatorii și a impozitului pe venit prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și b).</p> <p>(6) în cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.</p> <p>(7) Drepturile de pensie restante se defalcă pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății.</p> <p>(8) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile cuvenite fiecărui urmaș, conform prevederilor alin. (2), (3) sau (4), după caz.</p> <p>(9) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar, prin aplicarea prevederilor alin. (2), (3) sau (4), după caz, și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit. Diferențele de venituri din pensii, primite de la același plătitor și stabilite pentru perioadele anterioare, se impozitează separat față de drepturile de pensie ale lunii curente.</p> <p>(10) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, sumelor reprezentând actualizarea acestora cu indicii de inflație, stabilite în baza hotărârilor judecătorești</p>		

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
	<p>rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea prevederilor alin. (2), (3) sau (4), după caz, impozitul reținut fiind impozit final. Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății veniturilor respective. Impozitul astfel reținut se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.</p> <p>(11) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, potrivit legii, în conformitate cu reglementările art. 123'.</p>		
19.	<p>Art. XVI - Prin derogare de la prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. XV intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică începând cu veniturile aferente lunii următoare publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>		<p>Se elimină. – propunere Mj Propunem menținerea art. XVI, eliminarea ar determina aplicarea acestui mod de impozitare abia peste 6 luni. – propunere CNPP A se vedea art. 4 alin. (1) din Codul fiscal („(1) Prezentul cod se modifică și se completează prin lege, care intră în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.”)</p>
20			<p>Anexa nr. 1 (Anexa nr. 3 la Legea nr. 303/2004) se elimină.</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Parlament	Observații	Amendament propus
21			Anexa nr.2 (Anexa nr.4 la Legea nr.303/2022) se elimină.

LUMEAJUSTITIEI.RO

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO